

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ»

Ступінь освіти Бакалавр
184 Гірництво,
Спеціальності 263 Цивільна безпека

Тривалість викладання 13, 14 чверть

Заняття: 3 години на тиждень
Лекції 2 години на тиждень
Практичні 1 година на тиждень

Мова викладання українська

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – група «Державне соціальне страхування»

Інформація про викладачів:

	Столбченко Олена Володимирівна (лекції) Доцент кафедри охорони праці та цивільної безпеки, доцент, кандидат технічних наук
	Персональна сторінка: https://aop.nmu.org.ua/ua/spivrob_kaf/prepods/stolbchenko/
	E-mail: stolbchenko.o.v@nmu.one

Анотація до курсу

Державне соціальне страхування - вибіркова дисципліна, яка вивчається з метою формування у майбутніх фахівців з вищою освітою необхідного в їхній подальшій професійній діяльності рівня теоретичні знань, необхідних для розуміння механізму організації та фінансового забезпечення державного соціального страхування, і практичні навички з організації роботи страхових експертів, розрахунку страхових внесків до фонду та страхових виплат потерпілим від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою **викладання дисципліни** «Державне соціальне страхування» полягає у наданні фахівцям теоретичних знань, сформувані умінь, компетенції та практичні навички, які необхідні для прийняття обґрунтованих рішень щодо

соціального захисту працівників. студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності щодо загальнообов'язкового державного соціального страхування працівників.

Завдання курсу:

За результатами вивчення дисципліни студент повинен знати:

- сутність соціального страхування від нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві;
- законодавчі акти, які регулюють відносини у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- права та обов'язки суб'єктів загальнообов'язкового соціального страхування; систему формування та використання Фонду соціального страхування; види соціальних послуг та страхових виплат, функції страхових експертів тощо.

1. Результати навчання:

Після вивчення дисципліни студент зможе:

- аналізувати можливі причини та види пошкодження технологічного обладнання;
- аналізувати і обґрунтовувати організаційно-технічні заходи щодо пожежної та техногенної безпеки, охорони праці на підприємствах, в організаціях, установах та на небезпечних територіях;
- орієнтуватися в законодавчо-нормативних актах, що регулюють відносини у загальнообов'язковому державному соціальному страхуванні;
- розраховувати розмір страхових внесків і страхових виплат потерпілим на виробництві;
- узагальнювати тенденції і закономірності розвитку вітчизняного та світового соціального страхування;
- використовувати знання зі соціального страхування для вирішення професійних завдань тощо.

2. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ
1 Сутність, принципи та роль соціального страхування.
2 Побудова системи соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійних захворювань в Україні.
3. Страхування від нещасного випадку на виробництві: завдання, принципи та особливості.
4. Управління страхуванням від нещасних випадків.
5 Доходи бюджету Фонду соціального страхування.
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Загальний аналіз системи соціального страхування в Україні.
Аналіз «Положення про службу страхових експертів з охорони праці, профілактики нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань»
Аналіз завдань робочих органів виконавчої дирекції фонду та основних функцій самостійних структурних підрозділів виконавчої дирекції Фонду. Аналіз порядку розгляду справ про страхові виплати. Аналіз порядку проведення страхових виплат
Аналіз методики встановлення страхових тарифів на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Самостійна робота (особистісно-орієнтована з елементами дистанційної). Використовуються лабораторна й інструментальна база кафедри охорони праці та цивільної безпеки, а також комп'ютерне та мультимедійне обладнання, дистанційна платформа Moodle.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Закон України «Про охорону праці» від 14 жовтня 1992 р. // Відомості ВР України. 1992,- №49,- С. 668.
2. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», редакція від 01.01.2017 р.
3. Завора Т.М. Соціальне страхування: навчальний посібник для практичних занять. 2-ге вид., змін.й доп. – Полтава НТУ, 2016.-319 с.
4. Марич М.Г. Соціальне страхування : навч. посібник / Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2022. 176 с
5. Соціальне страхування: підручник / за ред. О.П. Кириленко та Толуб'яка.– Тернопіль: Економ. думка ТНЕУ, 2016. –. 516 с.
6. Мальований, М. І. Соціальне страхування: навчальний посібник/ М. І. Мальований, П. К. Бечко, В. П. Бечко. - К.: ЦУЛ, 2012. - 496 с.
7. Безугла В. О. Соціальне страхування: навчальний посібник/ В. О. Безугла, Д. М. Загірняк, . П. Шаповал . – К.: ЦУЛ, 2011. – 208 с.
8. Соціальне страхування [Текст]: методичні рекомендації щодо виконання контрольної роботи / [уклад. Ю. С. Конопліна]; Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України”. – Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2010. – 46 с.

9. Інформаційні ресурси

1. Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua
2. Верховна Рада України: www.rada.gov.ua
3. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг: www.nfp.ua
4. Міністерство фінансів України: <https://minfin.com.ua/>
5. Державна служба зайнятості: виконавча Дирекція Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок

безробіття [Електронний ресурс] // Офіційний сайт. – Режим доступу:

<https://dnp.dcz.gov.ua/>

6. Пенсійний фонд України [Електронний ресурс] // Офіційний сайт. – Режим доступу: <http://www.pfu.gov.ua/pfu/control/uk/index>

7. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 № 2464-VI [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – Режим доступу:

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>

8. Журнал «Страхова справа» (його електронна версія) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://forinsurer.com>

Політика виставлення балів.

Виставлення балів ґрунтується на об'єктивних критеріях відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами, які також використовуються для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

Форми оцінювання.

- Поточний контроль – тестування, опитування.
- Оцінювання виконання та захисту практичних завдань.
- Підсумковий контроль – іспит у письмовій формі.

Перелік питань підсумкового контролю

1. Охарактеризуйте історичні умови виникнення страхування.
2. Коли з'явилися перші страхові закони в Україні як складовій частині Російської імперії?
3. Назвіть перші страхові закони в Україні, яка їх сутність?
4. Для чого призначались лікарняні (страхові) каси?
5. У якому році (в післяреволюційний період) було прийнято Положення про соціальне забезпечення працюючих, в чому його сутність?
6. Як здійснювалось соціальне страхування в Україні на протязі 1929-1991рр.?
7. Яку спільну постанову прийняли у лютому 1991 р. уряд України та профспілки?
8. Як, коли і для чого було створено Фонд соціального страхування

України?

9. Коли було прийнято Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням»?

10. Перерахуйте види обов'язкового державного соціального страхування в Україні.

11. Які механізми реалізації перерахованих всіх видів обов'язкового державного соціального страхування в Україні?

Які основні завдання страхування від нещасного випадку?

12. Яка сфера дії Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування»?

13. Які законодавчі акти складають основу законодавства про страхування від нещасного випадку?

14. Які основні принципи страхування від нещасного випадку.

15. Охарактеризуйте поняття «суб'єкт страхування від нещасного випадку» та «об'єкт страхування від нещасного випадку».

16. Охарактеризуйте поняття «роботодавець».

17. Які особи підлягають обов'язковому страхуванню від нещасного випадку?

18. Як здійснюється страхування зародка та новонародженого?

19. Яка процедура страхування працівників від нещасних випадків?

20. Як здійснюється добровільне страхування від нещасного випадку?

21. Охарактеризуйте поняття «страховий ризик» і «страховий випадок».

22. Охарактеризуйте поняття «нещасний випадок на виробництві» та «професійне захворювання».

23. Хто призначає керівників робочих органів виконавчої дирекції Фонду, з ким погоджується таке призначення?

24. Які основні завдання виконавчої дирекції Фонду?

25. Які соціальні послуги та виплати здійснюються Фондом?

26. Як здійснюється Фондом профілактика нещасних випадків?

27. Яким вимогам повинні відповідати претенденти на посади страхових експертів із охорони праці?

28. Які права мають страхові експерти з охорони праці?

29. Відповідно до вимог яких нормативних документів провадять свою діяльність страхові експерти з охорони праці?

30. Які основні обов'язки Фонду, пов'язані з координацією страхової діяльності?

31. Якими повноваженнями наділений Фонд?

32. У фінансуванні яких заходів бере участь Фонд?